

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**«УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА,
СУСПІЛЬСТВО»**

**ІІІ МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

24–25 березня 2021 року
Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист ІМЗО № 22.1/10-83 від 19.01.2021

Тези доповідей

Частина 3

КИЇВ 2021

УДК 33+316.7](477)
E 457

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського університету культури
(протокол № 7 від 5 березня 2021р.)*

E 457 Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 24–25 берез., 2021 р. / М-во освіти і науки України; Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, Част.3, 2021. –218 с.

Збірник містить наукові тези Міжнародної науково-практичної конференції «Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство», яка відбулася 24–25 березня 2021 р. Співорганізатори: Інститут модернізації змісту освіти; Батумський державний університет мистецтв; Грузія; Білоруська державна академія мистецтв, Білорусь; Вища школа менеджменту в Варшаві, Польща. Матеріали містять певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів та будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців економічної та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції
©Київський університет культури, 2021
© Автори тез, 2021

ЗМІСТ

Секція 6

ПРАВО ТА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВЗАЄМОДІЙ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

<i>Багіров С. Р., Іщук В. М.</i>	ПРОБЛЕМИ МЕХАНІЗМУ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО ПОМИЛУВАННЯ	9
<i>Зайцева А. В.</i>	ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВА ТА КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ПОСТПАНДЕМІЧНОГО ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ	12
<i>Кабанець О. С.</i>	СУЧASNІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	15
<i>Ластовський В. В.</i>	ПРАВОВІ, КУЛЬТУРНІ ТА ГЕОПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ СТВОРЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ	18
<i>Оборська С. В., Полякова Т. І.</i>	ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КІБЕРКУЛЬТУРИ	21
<i>Тимчуник В.І., Кропивянський В. В.</i>	МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНОГО ПАРТНЕРСТВА ЗАДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	24
<i>Шумський П. В., Крижановська К.О.</i>	ВИДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ	27
<i>Шумський П. В., Шумський П. О.</i>	МОРАЛЬ І ЮРИДИЧНА ЕТИКА	31
<i>Шумський П. В.</i>	ПРАВО ТА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМИ ЇХ ВЗАЄМОДІЙ	34
Секція 7 ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ПІДПРИЄМСТВО, РЕГІОН, КРАЇНА		
<i>Vovk S. M.</i>	IMPROVING THE MECHANISMS OF MEDICAL AND SOCIAL WORK OF HOSPITALS IN THE CONTEXT OF SYSTEMIC CHANGES	38

<i>Печеранський І. П.</i>	КРИТИКА НЕАКТУАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА ДОВГОСТРОКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ «НОВОГО ПРОСВІТНИЦТВА» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЮВІЛЕЙНОЇ ДОПОВІДІ РИМСЬКОГО КЛУБУ 2018 РОКУ)	110
<i>Пиріг С. О.</i>	РОЗВИТОК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	112
<i>Ревенко А. Д.</i>	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І «ПІДРИВНІ» ТЕХНОЛОГІЙ	115
<i>Романів П. В.</i>	УМОВИ МІЖНАРОДНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ РЕГІОНУ	119
<i>Сілакова Г. В.</i>	КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	122
<i>Синюра-Ростун Н. Р.</i>	ТИНІЗАЦІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ТРЕНДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ	126
<i>Слинько М. Ю.</i>	МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	130
<i>Сотник І. М., Долгошевська О. І.</i>	ШЕРІНГОВА ЕКОНОМІКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	133
<i>Тимицунік В. І., Білоус О. О.</i>	МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ АГРОПРОМISЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ	136
<i>Ткач С. М.</i>	ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ РЕГІОНУ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	140
<i>Трипольська Г. С., Сотник І. М.</i>	ОЦІНЮВАННЯ ПОВНОЇ ВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА АТОМНОЇ ЕНЕРГІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕНЕРГЕТИКИ	142

поставлених нею цілей для всіх стейкхолдерів. Такими вимогами є: досягнення узгодженості діяльності всіх учасників завдяки дієвої координації процесу регіональною владою, наявність потужної освітньої та наукової бази, здатних забезпечити висококваліфікованими та інноваційно активними фахівцями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Foray, D., Van Ark, B. (2007). Smart specialisation in a truly integrated research area is the key to attracting more R&D to Europe. Knowledge Economists Policy Brief, 1, October. URL: https://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/policy_brief1.pdf. (Дата звернення 20.01.2021)*
2. *Innovation-driven Growth in Regions: The Role of Smart Specialisation. Preliminary version. OECD. 2013. 202 p. URL: <http://www.oecd.org/sti/inno/smartspecialisation.pdf>. (Дата звернення 20.01.2021)*
3. Interuniversity Microelectronics Centre. URL: <https://www.imec-int.com/en>.
4. VIB. Life sciences research that improves life. URL: <https://vib.be/>. (Дата звернення 20.01.2021)
5. The Flanders' Materials Programme. URL: <https://eco.nomia.pt/contents/ficheirosinternos/vmp-eng-brochure-150ppi.pdf>. (Дата звернення 20.01.2021)

*Сотник І. М.,
докт. екон. н., професор,
професор кафедри економіки, підприємництва
та бізнес-адміністрування;
Долгошеєва О. І.,
магістрант,
Навчально-науковий інститут бізнесу,
економіки та менеджменту,
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна*

ШЕРІНГОВА ЕКОНОМІКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Шерінгова економіка» (економіка спільного використання, економіка участі) є порівняно новим феноменом, який активно розвивається у багатьох країнах світу в останнє десятиліття. Головною відмінною рисою цієї економіки є бізнес-діяльність, заснована на технологіях, що дозволяє ділитися активами, фінансами або навичками.

Термін «шерінгова економіка» став активно використовувався завдяки Л. Лесигу, автору книги «Remix: Making Art and Commerce Thrive in the Hybrid Economy» (2008) [1]. У ній він зазначав, що з поширенням інтернету користувачі надають перевагу спілкуванню онлайн, а фінансові транзакції все більше ґрунтуються на взаємній довірі, змінюючи поняття вартості товару та власності на нього. Відбуваються процеси конверсії товарів у послуги, за яких замість придбання товару люди воліють купувати лише послуги, що він надає,

отримувати товар у тимчасове використання. Це одночасно спрощує й ускладнює економічні операції, дозволяючи отримати додаткові соціальні, економічні, екологічні вигоди.

За оцінкою PwC обсяг економіки спільного споживання до 2025 р. зросте у більш ніж 20 разів і досягне 335 млрд дол проти 15 млрд дол у 2015 р. Цьому сприятиме подальший розвиток сервісів, що були створені в останні роки: пошук машин з водієм (Uber, Lyft, Bla-bla-bla car), короткочасна оренда автомобілів (каршерінг), спільне використання автотранспорту (карпулінг), спільне фінансування проектів (краудфандінг), короткочасна оренда квартир для ділових поїздок і подорожей (Airbnb), співоренда офісів (коворкінг) та ін. [2].

Поширення світом інтернету стирає кордони між країнами, виробниками і споживачами товарів та послуг в них. Світ стає тіснішим, і завдяки різноманітним онлайн сервісам та інтернет-платформам споживачі можуть напряму зв'язуватися з виробниками, тим самим зменшуючи ціну товару або послуги за рахунок відсутності посередників, персоналізувати продукцію, що замовляється. У свою чергу виробники стають близче до своїх покупців, краще розуміють і враховують споживчі потреби, а отже, створюють більш якісну продукцію, пропонують особливі послуги.

Шерінгова економіка відкриває нові можливості для вирішення як локальних, так і глобальних проблем. Зокрема, завдяки її застосуванню можна вирішити проблему голоду в країнах світу, що розвиваються, шляхом передачі їжі, яку викидають на смітник у розвинених державах. За рахунок безкоштовної або за символічну плату передачі речей, які вже стали не потрібними своїм господарям, але з успіхом можуть отримати друге життя з іншими власниками, можна суттєво знизити обсяги утворюваних відходів у всьому світі. Приклади таких проектів вже існують, але обмежуються поки що здебільшого локальними масштабами [3].

Економіка спільного використання уможливлює доступ багатьох людей до користування речами, які є недоступними для придбання через їх високу вартість. Так, сервіс підбору попутників при дальній поїздці на автомобілі дозволяє заощадити гроші всім учасникам процесу. Для постачальників послуг це цілком логічний і дієвий спосіб розширення платоспроможного попиту. З іншого боку, за умови дефіциту певного товару шерінгова економіка також може прийти на допомогу шляхом знаходження власників товару, готових надати у його у тимчасове користування тим, хто цього потребує [3].

Поряд з позитивними рисами економіки спільного використання, є і певні проблеми, пов'язані з її розвитком. Насамперед, це питання забезпечення безпеки учасників шерінгових процесів, адже, як зазначалося вище, основою даної економіки є довірливі відносини між покупцем і постачальником. Другий важливий аспект – якість пропонованих товарів і послуг та шляхи її контролю. Третє питання – оптимізація логістичних операцій з доставки товарів і послуг замовникам. Крім цього, виникає безліч питань щодо оподаткування такої бізнес-діяльності, оптимізації використання наявних ресурсів, захисту авторського права, сумлінної конкуренції та ін. У табл. 1 нами систематизовано основні переваги і недоліки шерінгової економіки.

Таблиця 1

**Основні переваги та недоліки шерінгової економіки
(складено авторами)**

Переваги	Недоліки
Низькі бар'єри для входу на ринок або їх відсутність	Можливість застосування шахрайських схем
Доступність для споживачів товарів і послуг навіть за умови їх дефіциту або ж високої ціни	Складність контролю якості пропонованих товарів і послуг
Можливість позбутися зайвих речей та дати їм друге життя, скорочуючи обсяги утворюваних відходів	Збільшення кількості операцій з постачання замовлених товарів і послуг, що може створювати додаткове навантаження на довкілля
Можливість активно розвивати бізнес будь-якого масштабу	Складність оподаткування шерінгових операцій
Можливість доступу до глобальних мереж постачальників та покупців товарів і послуг	Загроза несумлінної конкуренції
Можливість розширення благодійної діяльності, переведення її на глобальний рівень	Можливі високі трансакційні витрати на товари і послуги
Створення нових робочих місць, розвиток самозайнятості, фрилансеру	Проблеми із захистом авторського права
Більш раціональне використання ресурсів, зниження обсягів забруднення довкілля	
Зменшення цін на товари і послуги за рахунок посилення конкуренції, підвищення їх якості	
Персоналізація товарів і послуг	

Виходячи з табл. 1, переваг у шерінгової економіки набагато більше, ніж недоліків. Подолання останніх можливе за умови вживання адекватних регуляторних заходів. Так, сумлінність продавця та якість його продукції і послуг на он-лайн платформах можна перевірити за системою рейтингів та відгуків користувачів. Розроблення і гармонізація національних законодавчих баз щодо регулювання правових відносин у сфері шерінгової економіки, оподаткування такої бізнес-діяльності, особливостей зайнятості, захисту авторських прав, конкурентних зasad тощо дозволять уникнути багатьох проблем та послаблять бар'єри для розвитку цього сектору економіки. Подальший розвиток інтернет-мереж, онлайн додатків спрощуватиме спілкування продавця та покупця, заощаджуватиме час на пошук товарів і послуг, сприятиме залученню більшої кількості населення та підприємств до шерінгової економіки.

Головною перевагою економіки спільного використання є задіяння великої кількості наявних, але не застосовуваних раніше ресурсів. Вона спроможна пом'якшувати і навіть запобігати кризам перевиробництва, що є характерними для сучасної глобальної економіки. Позитивною є її роль і за інших економічних криз. Забезпечуючи більш раціональне використання ресурсів, шерінгова економіка вирішує проблему гармонізації економічного зростання і якості довкілля, що сприяє сталому розвитку.

Важливим драйвером розбудови економіки спільногого використання є скорочення життєвих циклів багатьох товарів і послуг. Сьогодні ми є свідками швидкої зміни технологій виробництва, за яких, наприклад, кожні три місяці маємо нові моделі мобільних телефонів, планшетів, комп’ютерів тощо. У зв’язку з цим, придання товарів (тим більше дороговартісних) поступово втрачає сенс; актуалізуються питання коротко- чи довгострокової їх оренди, які якраз і можуть бути вирішені за рахунок поширення шерінгової економіки [3]. Тому варто змінювати суспільні моделі виробництва і споживання вже зараз, адекватно оцінюючи і прогнозуючи соціальні, економічні, політичні та екологічні наслідки спільногого використання ресурсів.

Публікація підготовлена у рамках виконання проекту «Фундаментальні основи фазового переходу до адитивної економіки: від проривних технологій до інституційної соціологізації рішень», що фінансується за рахунок видатків загального фонду державного бюджету

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Lessig L. Remix: Making art and commerce thrive in the hybrid economy. URL: <https://archive.org/details/LawrenceLessigRemix> (accessed: 12.02.2021).
2. Чумаков Т. В. Экономика совместного потребления. URL: <https://archive.econ.msu.ru/sys/raw.php?o=3769&p=attachment> (дата обращения: 12.02.2021).
3. Плюсы совместного потребления. ТАСС, 2019. URL: <https://tass.ru/opinions/6617235> (дата обращения: 12.02.2021).

Тимицунік В. І.,

*докт. наук з держ. управл., проф.,
професор кафедри державного управління і права;*

Білоус О. О.,

магістрантка,

*ПВНЗ «Київський університет культури»,
Київ, Україна.*

МЕХАНІЗМ РОЗРОБКИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОNUВАННЯ АГРОПРОМІСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Управлінські рішення – головний продукт будь-якого органу державної виконавчої влади. Ефективність управлінських рішень багато в чому залежить від особливостей процесу їх формування. Динамічність зовнішнього середовища вимагає від державних організацій постійного пошуку нових технологій для формування управлінських рішень.

**УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА, СУСПІЛЬСТВО»**

**ІІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

24–25 березня 2021 року

Тези доповідей

Частина 3

Відповідальний редактор:
Верезомська Ірина

Редактор:
Барабаш Світлана

Комп'ютерна верстка:
Семеренко Катерина

Дизайн обкладинки:
Кузнєцова Алла

Підписано до друку 07.04.2021.
Формат 70×100/16. Друк офсетний.
Ум. друк. Арк11,49. Обл. вид. арк. 13,12.
Наклад 500 прим.
Замовлення № 4630.

Видавничий центр КНУКіМ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №4776 від 09.10.2014.